

OBWIĘZOWAĆ (27) *vb impf*

obwiężować (24), obwiężować *a.* **obwiązować** (3).

Pierwsze o oraz a jasne; drugie o prawdopodobnie jasne (tak w -ować).

inf obwiężować (2). ◇ *praes 1 sg* obwiężuję (7). ◇ *3 sg* obwiężuje (6). ◇ *1 pl* obwiężujem (1). ◇ *3 pl* obwiężują (7). ◇ *part praes act* obwiężując (4).

Sł stp: obięzować, Cn notuje, Linde XVI w. (jeden z niżej notowanych przykładów) błędnie: obwięzywać; poza tym XVI(XVIII) w. s.v. obowięzać i XVIII w. s.v. obwięzka.

1. *Owinąwszy, okręciwszy coś wokół czegoś związać; circumligare Mącz, Calep, Cn; obstringere Mącz, Cn; circumvincire Calep, Cn; emplastrare, fasciare Calep; circumnectare, deligare, evincire, obnectare, obligare Cn (12) : FalZioł IV 23b; Circumligo, Obowięzuyę wkoło/ obwiężuyę. Mącz 193c; Obstringo, Obciągam obwiężuyę Mącz 421d; Calep 198a, 200a, 361b, 409a.*

obwiężować czym (2): kazał onych węzów łopátami w ony gárnce nágárnąć/ potym łkorámi bydlęcemi furowemi obwiężować RejZwierc 163. Cf obwiężować co czym.

obwiężować co czym (1): Emplastrum in arboribus, Obwyąsło/ álbo obwiązanie/ gdy łzczepy gliną/ woskiem s chuftámi obwiężuyą. Mącz 103b.

Przen (3) :

Zwrot: »sámnienie (ludzkie) obwiężować« [w tym: czym (2)] [szyk zmienny] (3): SeklWyzn e3v; Rodziczow tak głupych wiele ieft/ ktorzy mlode fwe dziatky flubuią do kłaftora/ a tak ich/ y fwoie łámnięnia łzatanłkimy wymiłli obwiężuią/ nie maiąc bacznofci/ ku ktoremu łtadlu ie pan bog łtworzył SeklKat F2, Q2v.

[»sumienie swoje Bogu obwiężować« = przysięgać: Ia w tym łumnienie łwoie Bogu obwiężuię/ łłz y tám w tych/ y tu w tych kłięgach łam prácuie. StrykKron 79 (Linde s.v. obwięzać).]

2. *Nakładać obowięzek, zobowięzywać, zmuszać kogoś do czegoś [w tym: kogo (10)] (12) : Obligo – Obwiężuię. Calep [714]a.*

obowięzować do czego (1): Pan Chrifłtus [...] tego do łpowiedzi á wyznánia grzechow łwych obwiężuię WujNT 387.

obwiężować przed kim (1): Tákie przysięgi y fluby iáko nikogo nie obwiężuią przed Pánem Bogiem/ ták też od nikogo wypełnione być nie máią. WujNT 493.

obwiężować czym (4): NiemObr 4, 19; TE prośbę [...] muším z ochotą przyjmowác/ iefłifmy Chrześcijanie: iefłifmy łłudzy Bogá vkrzyżowane⁸⁰ dla nas: ktorego nas imieniem y czcią ták obwiężuię. SkarKazSej 671a. Cf Zwrot.

Ze zdaniem dopełnieniowym [aby (3), iż (1)] (4): przykazanye włzytky ludzye obuyązuyę aby ye pelnyly PatKaz III 135v; ZapWar 1548 nr 2668; NiemObr 4, 19.

Zwrot: »obwiężować przysięgą; przysięga obwiężuje« (1:2): BibRadz Gen 24 arg; niełłufzna przysięgá nikogo nie obwiężuię. WujNT 60, 493.

Szereg: »napominać i obwiężować« (2): [ksiądz Powodowski] Ięgo Krolewłką Mość nápomina/ y práwie vłilnymi namowámi obwiężuię/ áby mieczá łobie zwierzzonego przeciwko nam dobył NiemObr 19, 4.

W przen [co] (1) :

Zwrot: »obwierzować obwiązaniem« (1): Mąż gdy polubi flub Iehowie/ ábo przyfięę przyfięę obwierzując obwiązaniem [*ligando ligamen*] dużę swoię/ [...] wżytko iáko wyfzło z vft iego wczyni. *BudBib Num 30/2*[3].

a. Zaklinać (1) :

Zwrot: »obwierzować [*kogo*] na Boga w Trojcy jedynego [*aby*]« (1): Tedy przyidą oboie do niego [*Jana*]/ y rzeką: obwierzuiem cię ná Bogá w Troycy iedynego/ ábyś nam powiedział/ zkąd ty książzki małz/ á ielli wiesz o fynu náfzym Iánie? *SkarŻyw 135*.

3. Skazywać [*na co*] (3) : od adama przyfzlo na wżytky podluk przyrodzenya rodzące fyą zbożego ofądzenya a fkazanya/ obuyażuyącz na mąką fkody uyelkyey y nauyeczne mąky ftego ftradanya tey fprauyedlyuofzchy przychodzące *PatKaz I 5v*; *SkarKazSej 698a*.

Zwrot: »obwierzować sumnienie« (1): Prává ludzkie tákże ná grzech obwierzuią funnienie iáko y bozkie. *SkarKazSej 698a marg*.

Synonimy: **1. obciągac, obwijać, okładać; 2. obligować; a. kląć się; 3. skazywać.**

Formacje współrdzenne cf WIĘZAĆ.

Cf **OBOWIĘZOWAĆ, [OBWIĘZOWANIE]**